

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2013

ÅRSRAPPORT 2013

NUNATTA ALLAGAATEQARFIA
GRØNLANDS NATIONALARKIV

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu
Grønlands Nationalmuseum og Arkiv
P.O. Box 1090, GL-3900 Nuuk
www.arkiv.gl

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUT 2013
ÅRSRAPPORT 2013
Nunatta Allagaateqarfia - Grønlands nationalarkiv

Imarisai / Indhold

SIULEQUT / FORORD.....	3
ANINGAASAT NAATSORSUUTILLU.....	4
KATERSUINEQ ALLAGAATITOQQALLU.....	4
NALUNAARSUINEQ UPPERNARSAANERLU.....	5
TOQQORTAATEQARNEQ ILLULLU	6
ILISIMATUSARNEQ ILINNIARTITSINERLU.....	6
PAASSUTISSIINEQ.....	6
ALLAFFISSORLUNI SULIAT	7
ØKONOMI OG REGNSKAB.....	8
INDSAMLING OG ARKIVALIER.....	8
REGISTRERING OG DOKUMENTATION.....	9
BEVARING OG BYGNINGER.....	9
FORMIDLING.....	9
ADMINISTRATIVE SAGER.....	11
SULISUT / MEDARBEJDERE.....	12

SIULEQUT

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu (NKA) ukiumoortumik nalunaar-
rusiaa allagaateqarfimmut tunngasoq matumuuna nassiupparput.

Ukioq manna oqaluffiup atuagarsuisa digitalisererneqarneri sammineqarpoq af-
faat missiliorlugit assilineqarlutik. Netimi takuneqarsinnaangornerannut ata-
tillugu tamanut takusassiarineqarput Ilimmarfimmi auditoriami. Tamatuma sa-
niatigut tusagassiutitigut assiginngitsuigut saqqummiunneqarsimapput.

2011-mi arkivarimik atorfinititsivugut immikkut akisussaaffilerlugu elektroniskimik arkivalianut. Taanna arkivari ilinniartinneqarpoq taamaalilluni nationalarkivi pisinnaanngussaaq pisariaqartitanik tamanik suliarinnissinnaalissal-
luni allagaateqarnermi pigineqartunik.

Ukiumoortumik nalunaarusiami allagaateqarfimmi suliavut tamaasa ilanngut-
tinngilagut. Taamaakkaluuaq neriuuppunga manna annikikkaluamik paasinarsaas-
sasoq suut allagaateqarfimmmi suliarisarnerivut.

FORORD

Hermed fremsendes årsrapport 2013 for arkiv-delen i Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu (NKA).

På formidlingssiden har året været præget af digitalisering af kirkebøgerne, hvoraf ca. halvdelen nu er affotograferede. I forbindelse med at de blev tilgængelige på nettet, har der været offentlig præsentation af dem i auditoriet i Ilimmarfik. Endvidere har kirkebogsprojektet været præsenteret i aviserne, i fjernsynet og i radioen.

I 2011 er der blevet ansat en arkivar, med særligt ansvar for elektroniske arkivalier. Denne arkivar er ved at blive uddannet, således at nationalarkivet vil blive i stand til at kunne dække det stadigt stigende behov der er, for arkivering af disse.

Årsrapporten har ikke medtaget al aktivitet ved arkivet. Alligevel håber jeg at årsrapporten giver et lille indblik i, hvad vi i øvrigt beskæftiger os med ved arkivet.

Daniel Thorleifsen
Direktør

ANINGAASAQARNEQ NAATSORSUUTILLU

Naatsorsuutit 2013

Aningaasatigut inatsimmi aningaasaliissutigineqartut hovedkonto kr. 3.854.000

Taakkunannga akissarsianut	kr. 3.043.000
Aningaasartuutit allat	kr. 1.061.000
Isertitat	kr. 250.000
Inernerat	kr. 3.874.000

KATERSUINEQ ALLAGAATITOQQALLU

Katersuineq

Arkivi junimi 2013-imí magasin 2-mi allagaataasiveqalerpoq nutaanik. Tamanna isumaqarpoq pisortaninngaanit allagaatinik tigusisinnaaleratta, siullerpaamik kommunininngaaniit. Privatarkivinik tamanik tigusisinnaavugutaaq.

Magasinit amerliartornerallu

1.1. 2013 Ilimmarfimmi ilisiviit: 2806
Illoqarfimmi arkivimi: 1136.
Katillugit 3942

1.1.2014 Ilimmarfimmi ilisiviit: 3031
Illoqarfimmi arkivimi: 1152.
Katillugit 4183

Allagaatit amerlanersaat pisortaninngaaneerput, INI-mingaaneersuullutik Kaalaal-it Nunaatalu Danmarkimi aallartitaqarfianeersuullutik. Privatarkivit angisuuut ilaat Jonathan Motzfeldtiminngaaneersuuvoq.

NALUNAARSUINEQ UPPERNARSAATINILLU PEQARNEQ

Nalunaarsuineq

2009-mi programi nutaaq allagaatitoqqanut nalunaarsuiffik ineriartortinnejarpooq atulerlunilu 2010-p aallaartinnerani. Qarasaasiamut immiussineq ingerlaqqippoq, paassisutissat tamarmik immiuttussaammata ukiut arlallit atorneqassagunarput allagaatitoqqat aaqqinneqareersut inernissaasa tungaannut. Nutaamik immiussassat aamma nalunaarsorneqartussaammata suliaq nangeqattaartus-saaq. 2013-nimi nalunaarsuineq unitsinneqarallarpooq ilaatigut pappiaqqat amerlavallaarmata pisariaqarluinnartumik aaqqitassat. Naatsorsuutigaarput 2014-imni nalunaarsuineq nangeqqinneqassasoq.

TOQQORTAATEEQARNEQ ILLULLU

Init

2012-mi 990.000 kr.-nik Ilanniartitaanermut Ilageeqarnermut Kultureqarnermullu naalakkersuisoqarfimmik pissarsivugut, magasin 2-mi allagaatinut inissiivissanik Ilimmarfimmi 2013-nimi suliarineqartussanik. Taakku maanna ikkussorneqareerput ilisivivullu 2850 meterinik ilapput.

ILISIMATUSARNEQ, ILINNIARTITAANEQ & PIKKORISSARNERILLU

Ilisimatusarnerit

Niels Frandsen: Inuit atuarsinnaasusiat Avannaanilu atuakkat 1790-1850.
Grete Rendal: Paarsisutoqqat Avannaata naalagaqarfiani.

Ataatsimeersuarternut pikkorissarnernullu peqataanerit

Allagaatilerisoq Banda Kristiansen aamma fuldmægtigi Hans Egede Bertelsen SQL-p ilisaritinnerani kiisalu SQL-p Danmarkimi peqataapput .

PAASISSUTISSIONEQ

Avataanit pulaartut

Ukiup ingerlanerani kinguaariinnik ilisimatusartunit pulaartoqangaatsiarpugut. Sapaatip akunniikuutaartumik allagaatilerisut ikiuuttarput ilitsersuillutik oqaluffiup atuagarsuisa qanoq atornissaannut. Allagaateqarfiput atuartarfiani bibliotekimi naatsorsuutigaarput 250-t missaanni ukiup ingerlanerani pulaartori-simallugit.

Allagaateqarfik ilisimatuunit arfineq-marlunnit avataaningaaneersunit pulaarneqarsimavoq, allagaateqarfik allagaatitoqqanik pissarsiornermut ikiuussimalluni.

Meeqqat atuartut, ilinniarfinningaaneersut kursusertullu Nuummit aggersut Kalaallit Nunaanniillu allamit kiisalu Danmarkimit/Europamit Canadamillu aggersut takusaatinneqartarput. Nittartakkatsinni paasissutissaanik tunniussiarpugut.

Oqaluffiup atuagarsuisa digitalisererneqarnerat ilutigalugu maanna netimi amerlanerit takuneqarsinnaalereerput inunnnullu takusassiarineqareerlutik. Netimi atuakkat nutaat ilineqareerput. 2013-imi 14.678-it oqaluffiup atuagarsui digitalisererneqarsimasut nittartakkami alakkarsimavaat / quppersimavaat.

Ilitsersuinerit

- Peqqinnissaqarfimmi allagaatit ilitsersuutigineqarnerat.
- Ilinniaqqiffinni allagaatit toqqortornissaannut najoqqutassat.

Naqitat

Niels Frandsen:

- Kalaallit aatsitassarsiornerat siulleq. Tidsskriftet Grønland 2013: 4
- Juullimi nassuerneq. Tidsskriftet Grønland 2013:4

ALLAFFISSORNERMI SULIAT

Nakkutilliineq siunnersuinerlu

2013-ip ingerlanerani nuup illoqarfiani pisortat allaffeqarfii assigiinngitsuni al-lagaateqarfimmit siunnersuiartortoqarsimavoq. Makku taasinnaavagut; INI, Namminersorlutik Oqartussat aammalu Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kat-tuffiat.

Apeqquilliinerit

Ukiup ingerlanerani saaffiginniittut apeqqutilliisullu amerlangaatsiarsimapput, soorlu illunut, nunaqarfiit nalliuottorsiornerinut, kommunit kattunnerinut, kinguuariit pillugit aamma soraarummeersimanermut uppermarsaatinut tunngasut.

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit

Rigsarkivi Kalaallit Nunaata Allagaateqarfialu siunissami digitali arkivinut tunngasumik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarpoq, ilaatigut siunnersuinermut tunngasumik. Allagaateqarfipit it-systemit pillugit ataatsimeeqatigisi-mavai pisortat arlallit, maani taaneqarsinnaapput Namminersornerullutik oqartussat, Kanukoka, Nukissiorfiit, Namminersornerullutik oqartussat ombuds-mandiat aammalu Ilisimatusarfik.

Tegningsarkivi

Tegningsarkivip sulissuppai pisortat assigiinngitsut, kiisalu ingenør- aamma arkitektit suliffeqarfii.

Saaffiginnittut Thorap isumagisariaqarpai isumaqatigiissutit fakturaliornissamut tunngasut taassuma Kramerillu tigummisarimmatigit.

ØKONOMI OG REGNSKAB

Regnskab 2013

Finanslovsbevilling på hovedkonto   kr. 3.854.000

Heraf til løn	kr. 3.043.000
Øvrige udgifter	kr. 1.061.000
Indtægter	kr. 250.000
Resultat	kr. 3.874.000

INDSAMLING OG ARKIVALIER

Indsamling

Arkivet har i juni 2013 fået opsat nye reoler i magasin 2. Dette betyder, at arkivet kan begynde at indkalde arkivalier fra offentlige myndigheder, først og fremmest fra kommunerne. Alle privatarkiver modtages.

Magasiner og tilgang

Antal hyldemeter pr. 1.1 2013 i Ilimmarfik: 2806 og i byarkivet: 1136. I alt 3942
Antal hyldemeter pr. 1.1. 2014 i Ilimmarfik: 3031 og i byarkivet 1152. I alt 4183

Af de nyindkomne arkivalier er hovedparten offentlige, fra boigselskabet INI og Grønlands repræsentation i Danmark. Af større privatarkiver er modtaget et privatarkiv fra Jonathan Motzfeldt.

REGISTRERING OG DOKUMENTATION

Registrering

Et nyt program til registrering af vore arkivalier er udviklet i 2009 og blev taget i brug i begyndelsen af 2010. Arbejdet med indtastningen fortsætter, men da alle oplysninger skal indtastes, vil det tage flere år, før de arkivalier der allerede er ordnede vil være færdigregistrerede. Da nytilkomne arkivalier også skal registreres vil det være et fortløbende arbejde. I 2013 blev registreringsarbejdet sat i bero p.g.a. overvældende mængder af papirarkivalier, det var nødvendigt at ordne. Det forventes, at registreringsarbejdet kan genoptages i 2014.

BEVARING OG BYGNINGER

Lokaler

Der blev i 2012 bevilget 990.000 kr. fra Departement for Uddannelse og Kultur til indkøb og opsætning af reoler i magasin 2 i Illemerfik i 2013. Disse er nu opsat og har givet en tilførsel på 2850 hyldemeter.

FORSKNING, UDDANNELSE & KURSER

Forskningsprojekter

Niels Frandsen: Læsefærdighed og bøger i Nordgrønland 1790-1850.
Grete Rendal: Forstanderskaberne i det nordlige inspektorat.

Deltagelse i Konferencer og kurser

Arkivar Banda Kristiansen og fuldmægtig Hans Egede Bertelsen har deltaget i introduktion til SQL, samt videregående SQL i Danmark.

FORMIDLING

Besøg

I løbet af året har arkivet haft en del besøg af slægtsforskere. Der er ugentlige henven-delser, hvor arkivarerne bistår med vejledning i brug af kirkebøgerne. På arkivets læsesal ved biblioteket, skønnes der, at der har været ca. 250 besøgende i løbet af året.

Arkivet har været besøgt af 7 eksterne forsker, hvor arkivet har bistået med tilvejebringelse og bearbejdning af arkivalier.

Der er jævnligt rundvisning af skoleklasser, uddannelsesinstitutioner og kursister fra Nuuk og det øvrige Grønland, samt rundvisning af gæster fra Danmark/Europa og Canada. Formidling på hjemmesiden.

I forbindelse med digitalisering af kirkebøger er de fleste nu publiceret på nettet og er tilgængelige for publikum. Der bliver løbende lagt nye bøger på nettet. I 2013 var der 14.678 besøg på de digitaliserede kirkebøger.

Vejledninger

- Vejledning til Sundhedsvæsenets arkivalier
- Retningslinjer for bevaring af papirarkivalier ved videregående uddannelsesinstitutioner

Publikationer

Niels Frandsen:

- Grønlændernes første minedrift. Tidsskriftet Grønland 2013: 4
- En tilstælse ved juletid. Tidsskriftet Grønland 2013:

ADMINISTRATIVE SAGER

Tilsyn og konsulentvirksomhed

Der har i 2013 været flere konsulentbesøg ved offentlige institutioner i Nuuk.
Her kan nævnes INI, Grønlands Selvstyre, Grønlands Idrætsforening.

Forespørgsler

Der har i årets løb været en del henvendelser og forespørgsler, bl.a. i forbindelse med forespørgsler om bygninger, bygdejubilæer, kommunesammenlægninger, slægtsforhold og eksamenspapirer.

Samarbejdsaftaler

Der er indgået en samarbejdsaftale med Rigsarkivet vedr. samarbejde i forbindelse med Grønlands Nationalarkivs fremtidige modtagelse af digitale arkiver. Aftalen indeholder bl.a. konsulentbistand. Arkivet har holdt møder med flere myndigheder, her kan nævnes Grønlands Selvstyre, Kanukuka, Nukissiorfuit, Selvstyrets Ombudsmandsinstitution, Ilisimatusarfik, med henblik på kortlægning af deres it-systemer.

Tegningsarkivet.

Tegningsarkivet betjener offentlige myndigheders, samt private ingenør –og arkitektfirmaer.

Antal henvendelser må Thora sætte ind, da aftaler om faktuering, foregår mellem hende og Kramer.

SULISUT / MEDARBEJDERE

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfillu ataatsimoorlutik pisortaqarlutillu allaffissornikkut pisortaqarput / Arkivet har fælles med Nationalmuseet en direktør og en kontorleder i administrationen.

Sulisut / Ansatte:

- Grete Rendal, førstearkivar
- Niels Frandsen, seniorarkivar
- Gustav Heilmann, registrator, fratrådt fra sin stilling pr. 31. maj 2013
- Vagner Kramer, tegningsarkivar med ansvar for tegningsarkivet
- Inge Høst Seiding, arkivar, fratradte sin stilling pr. 31. august 2013
- Banda P. Kristiansen, arkivar, med særligt ansvar for elektroniske arkivalier
- Hans Egede Bertelsen, kontorfuldmægtig
- Lars Petersen, registrator

Ilinniartut ikiorrit /Studentermedhjælp

- Michael Rasmussen
- Rasmus Møller
- Nuka Nathanielsen
- Magdalene Møller
- Nuka Lyberth, indtil medio marts 2013.

